

Бекітемін
Ақтөбе облыстық білім алуға ерекше
қажеттіліктері бар балаларға арналған
арнайы (түзетім) балабақшасының меңгерушісі

А.О.Сейтова

2023-2024ж

2023-2024 оқу жылына интеллект бұзылымы арналған бар «Балдаурен» мектепалды тобының
дефектологі Н.Б. Таңжарбаеваның математика негіздері бойынша арнайы түзетім
қызметінің перспективалық жоспары

Қыркүйек

Тақырып	Бағдарламалық мазмұны	Әдістемелік түзету тәсілдері	Сағат саны	Мерзімі
Кім ақылды?	Білімділік: Сандарды еске түсіру. Дамытушылық: Геометриялық пішіндер туралы білімін анықтау. Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сиқырлы сандар» «Үлкен-кіші» Сериялы, сюжетті картиналар. Сеган тақтасы әдістемесі, «Бауды шешу»	1	01.09.2023
Мұнара саламыз	Білімділік: Көлеміне қарай заттарды салыстыруға үйрету. Жанына орналастыру тәсілі арқылы заттар жиынтығын салыс-тыра білуді үйрету. «Үлкен, кішкентай» түсініктерін қолдану. Шаршы ақ қағаз бетіне геометриялық пішіндерді орналастыру арқылы, олардың қағаз бетіндегі ара қашықтығын анықтай білуді үйрету. Дамытушылық: балалардың зейіні мен талқылау қабілетін дамыту; Тәрбиелік: ұқыптылыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Қайда орналасқан?» «Өз пәтеріңе жайғас» «Өз үйінді тап» Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сиқырлы сандар» «Мұнара саламыз» «Үлкен-кіші»	1	04.09- 08.09.23
«Кеңістікте жаттығу»	Білімділік: Балаларды кеңістік бағытын атауға «оңға», «солға», «үсті» және «асты» айыра білуге үйрету.	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?»	1	11.09- 15.09.23

	Заттардың пішіні бойынша «қалың», «жұқа» ажырату, кеңістікті салыстыра білуге және ұқсас, айырмашылық белгілерін табуға үйрету. Дамытушылық: Белсенділіктерін дамыту. Тәрбиелік: Өз іс – әрекеттеріне дұрыс қарауға тәрбиелеу.	«Сиқырлы қалта» Дидактикалық ойындар: «Қайда орналасқан?» «Өз пәтеріңе жайғас» «Өз үйінді тап»		
«Жоғары-төмен, биіктігі бойынша бірдей»	Білімділік: Балаларға биіктігі бойынша екі түрлі заттарды салыстырып үйрету. «Биіктігі бірдей», «жоғары», «төмен» сөздерін қолдану білімдерін дамыту. Дамытушылық: Ойлау қабілеттерін жетілдіру. Кеңістікте бағдарлау қабілетін күшейтуді, кеңістік қатынастарын (жоғары - төмен) анықтауға үйретуді жалғастыру; баланың сөйлеу және талдау қабілетін дамыту; Тәрбиелік: ұжыммен жұмыс істеуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Кеңістік» «Жоғары - төмен» Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар»	1	18.09-22.09.23
«Пішіндердің ғажайып елі»	Білімділік: Геометриялық денелерді (текше, шар) және пішіндер (тіктөртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек) атап және ажыратып, санауға үйрету. Білімдерін жетілдіру. Заттар мен пішіндерді сипап сезу тәсілі арқылы зерттеу іскерліктерін дамыту. Дамытушылық: Ойлау, есте сақтау қабілеттерін және сөйлеуге дағдыландыру. Ойын арқылы танымдық қабілеттерін, логикалық ой - өрістерін дамыту. Тәрбиелік: Тапсырманы ұқыпты, таза орындауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сиқырлы қалта» Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	25.09-29.09.23
Қазан				
Сандар әлемі	Білімділік: Сандардың түрлерімен жалпырама таныстыру. Сызба-карта бойынша бағдарлауға үйрету. Тіктөртбұрыш және оның қасиеттерімен таныстыру, тұрмыстық заттардың ішінен тіктөртбұрыш пішінді заттарды таба білу. Дамытушылық: М. Монтессори әдісі бойынша қол, саусақ моторикасын дамыту. Шығармашылық жұмыс істей отырып, сөздік қорларын, ой – өрісін, тілін	Дидактикалық ойын: «жаңғақтарды санау» Дидактикалық ойын: «Луллия шеңбері» Дидактикалық ойындар: «Сиқырлы сандықша» «Пішіндер»	1	02.10-06.10.23

	дамыту. Тәрбиелік: Балаларды ұйымшылдыққа, зеректікке баулу. Шыдамды, сабырлы, шапшаң болуға тәрбиелеу			
«Сан және 1 саны»	Білімділік: Балаларды құрамында 1 және 2 сандары бар топ заттарын айыра білу, салыстыру, заттар санын білімдерін одан әрі дамыту. 1 санымен таныстыру. Дамытушылық: Карточкамен жұмыс жасау үлгісін көрсету және үйрету. Тәрбиелік: Зеректікке тәрбиелеу	Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сикырлы сандар» Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар»	1	09.10-13.10.23
«Сан және 2 цифры»	Білімділік: Балаларды құрамында 1 және 2 сандары бар топ заттарын айыра білуге үйрету. Салыстыру, теңсіздік, заттар санын атауға дағдыландыру. 2 цифрасымен таныстыру, Дамытушылық: 1 және 2 цифрының графикалық кескіндерін ажырата білу, цифрды санмен сәйкестендіре алуға үйрету. Тәрбиелік: Тыңдай білуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Карточкада қандай сан жазылған» Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	16.10-20.10.23
«Сан және 3 цифрасы»	Білімділік: Құрамында 2 және 3 сандары бар заттарды топтастыра, салыстыра білу, теңдік. 3 санымен таныстыру. Заттарды жуандығы бойынша салыстыруға жалғастыру. Дамытушылық: Логикалық ойлауларын дамыту. Тәрбиелік: Іскерлікке тәрбиелеу. Шапшаң-дықтырын дамыту.	Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар» Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	23.10-27.10.23
Қараша				
Әртүрлі сызық түрлері	Білімділік: Заттарды еніне қарай салыстыра білу, жаттықтыру, жалғастыру. Жалпақ, жіңішке, жалпақтау, жіңішкелеу сөздерін қолданып үйрету. Белгілі бір іс әрекетті көрсете білуді үйрету. Заттарды дұрыс орналастыруға үйрету. Дамытушылық: Ұсақ моториканы дамыту.	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сикырлы қалта» Дидактикалық ойындар: «Сикырлы сандар» «Дәл осындай пішінді тап»	1	30.10-03.11.23

	Тәрбиелік: Шынайылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
«4 саны және цифрасы»	Білімділік: Балаларға санында үйретуді жалғастыру. 4-ке дейін санында үйрету. 4 цифрсымен таныстыру. Сонғы санды топ заттарымен байланыстыру. Заттар мен пішін туралы түсініктерін қалыптастыру. Дамытушылық: 1-ден 4-ке дейінгі сандар туралы білімдерін бекіту ойлау қабілетін, тілін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Жанғақтарды санау» Дидактикалық ойын: «Тұлға шеңбері» Дидактикалық ойын: «Шаншан тап» Дидактикалық ойын: «Сенде не бар, қуыршақта не бар?»	1	06.11- 10.11.23
Жеті ағайынды	Білімділік: Уақыт туралы түсініктерін дамыту. Таң, күн, кеш, түн деген уақыт мезгілдер туралы түсініктер қалыптастыру. Дидактикалық ойындар, тапсырмалар арқылы уақыт туралы білімдерін қалыптастыру. Дамытушылық: Уақыт мезгілдері туралы түсініктерін нақтылау. 4 саны көлемінде тура және кері санау қабілетін ұштау, геометрия-лық пішіндер (шаршы, үшбұрыш, дөңгелек, сопақша т.б.) туралы білім деңгейлерін кеңейту, өз бетінше жұмыс жасай білуге, санау. Тәрбиелік: салыстыру дағдыларын күнделікті тұрмыста қолдана білуге, уақытты үнемдеуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талае» Дидактикалық ойын: «Сандықтарды санаймыз» Дидактикалық ойын: «Оң жағымда не бар?»	1	13.11- 17.11.23
«5 саны және цифрасы»	Білімділік: Балаларды 5-ке дейін санап үйрету. 5 цифрасымен таныстыру. Сандарды реті бойынша көрсете отырып қатарға орналастыру. Сөзбен заттардың орналасу тәртібін айта отырып, білімдерін дамыту. Тура және кері бағытта санауға үйрету, түсініктерін кеңейту. Дамытушылық: Балаларды 5 саны мен цифрасымен, жасалу жолымен тәулік бөліктерімен таныстыру. Бөліктерден бүтін құрастыру дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сикырлы қалта» Дидактикалық ойын: «Құралдар саны» Дидактикалық ойын: «Шаншан санау»	1	20.11- 24.11.23

«Біз не білеміз және жасай аламыз»	Білімділік: 5-ке дейін санауды жалғастыру, екі топ заттарын салыстыру. Жетіспейтін затты аз топқа қосу немесе көп топтан затты алуды үйрету. Заттарды солға, оңға, төмен, жоғары орналастыра білу. Дамытушылық: Балалардың зейінін дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар» Дидактикалық ойын: «жаңғақтарды санау» Дидактикалық ойын: «Луллия шеңбері»	1	27.11-01.12.23
Желтоқсан				
«Реттік санау жүйесі»	Білімділік: Қызықты тапсырмалар арқылы алған білімдерін қайталау, кеңіс-тікті бағдарлау, тура және кері санау. 1-5 көлеміндегі сандар, реттік санау туралы білімдерін бекіту. Дамытушылық: Балалардың зейінін дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойын: «Алмаларды санау» Дидактикалық ойын: «Луллия шеңбері» Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	04.12-08.12.23
Кім шапшаң?	Білімділік: «Көрші сандар» ұғымымен таныс-тыру. 5 көлеміндегі сандардың «көршілерін» тауып атай білуге үйрету. 5 көлеміндегі реттік санау дағдыларын қалыптастыру және реттік санаудың мағынасын ашу. Сандардың қатарынан 1-ден 5-ке дейінгі сандардың орнын анықтау. Дамытушылық: Балалардың тілін, танымдық шығармашылығын дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сиқырлы қалта» Дидактикалық ойын: «Шашылған заттарды жинау» Дидактикалық ойын: «Печеньелердің түсі мен пішіні»	1	11.12-15.12.23
Қай қолымда зат көп?	Білімділік: Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту, көп, аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру. Танымдық әрекетін дамыта отырып, ұйымдастыру. Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін тексеру.	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас » Дидактикалық ойын: «Қанша түрлі қырау бар?»	1	18.12-22.12.23

	Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Сандар сайысы»		
Қай қолымда зат көп	Білімділік: Кеңістікте бағдарлауын, геометриялық пішіндерді ажыратуын, сандардың ретін, тура және кері санау қатарын қарау. Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін тексеру. Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Мен көрсетем, сен ата». «Біреу-бірнешеу» «Үлкен-кіші» Сериялы , сюжетті картиналар. Сеган тақтасы әдістемесі, «Бауды шешу».	1	25.12- 29.12.23
«Біз не үйрендік?»	Білімділік: Барлық үйренген білімдерін іс-әрекет арқылы көрсету. Практикалық жұмыс жасай білу дағдыларын бақылау. Дамытушылық: Балалардың ойлау қабілетін, зейінін, қабылдауын дамыту. Тәрбиелік: Балалардың бойында батырлық, жігерлік қасиеттерді қалыптастыру.	Саусақ жаттығуы «Пішінді құрастыр». «Отан» тақпақтар айту. Сергіту сәті музыкамен .	1	02.01- 05.01.24
Қаңтар				
Несімен ұқсас несімен ерекшеленеді?	Білімділік: Өртүрлі геометриялық пішіндерді тану, атау, ажырата білуді үйрету. Оларды салыстырып ұқсастығы мен айырмашылығын табу. Қиялдау және логикалық ойлау қасиеттерін дамыту. Сызба бейнені қабылдау негізінде жаңа бейнелерді жасауды үйрету. Дамытушылық: Кеңістікті бағдарлау, өл-шемдерді, ұзындық тақырыптарын толықтай қайталап, бекіту тапсырмалары беріледі. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету.	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сиқырлы қалта» Дидактикалық ойын: «Тапсырмалар сандығы» Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң?»	1	08.01- 12.01.23
Қайда орналасқан?	Білімділік: Балаларды 6 саны және цифрымен таныстыру, жасалу жолын түсіндіру. Балаларды санауға, қорытынды санды атауға, сан мен цифрды	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман	1	15.01- 19.01.23

	сәйкестендіру-ге үйрету. Реттік санау, «биік-аласа, үлкен-кіші, кең-тар» ұғымдарын бекіту. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету.	мекендеушілерінің талас » Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шаңғышылар сайысы» Сюжетті-ролдік ойыны «Спорттық дүкен»		
«Жуан-жіңішке»	Білімділік: Балаларды заттарды жуандығы және жіңішкелігі бойынша салыстыруға үйрету. 2-ге дейінгі сандарға есеп құруға, цифрларды заттар санымен байланыстыру білімдерін дамыту. Дамытушылық: Зейін, есте сақтау қабілеті, қабылдау, шығармашылық қабілет, ой - қиялы мен жан - жақты ойлау қабілеті сынды танымдық процестерді дамыту. Тәрбиелік: Зеректі болуға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Гүлдер толы себеттер» Қайсысы ауыр?Қайсысы жеңіл? Тез Сюжеттік суреттер: «Құстар сайысы» Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң» Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар»	1	22.01- 26.01.23
Ұзындықта рды салыстырай ық	Білімділік: Кеңістіктердегі бағыттарды ажырата білуге уәметесус (сол жақ, оң жақ, асты, үсті). Көлеміне қарай заттарды салыстыруды үйрету. «Түн» терминін дұрыс қолдануға үйрету. Дамытушылық: Көру және қабылдау ақпараттары негізінде жұмбақтар шеше білуге үйрету. Тәрбиелік: Баланың бос уақыттарын тиімді өткізуге, халық даналықтарын білуге, адамгершілікке тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Үйшіктерді салыстыр» Дидактикалық ойын «Жұбын тап » Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сиқырлы қалта»	1	29.01- 02.02.24
Ақпан				
Геометрия- лық мозайка	Білімділік: Заттардың ұзындығына қарай салыстыруды үйретуді жалғастыру. Ұзын-дығы бірдей заттарды таба білуді үйрету. Дөңгелек, шаршы, үшбұрышты салыстыра білуді үйрету, олардың түстері мен пішіндеріне қарай топтастыру. Сөздік қорларына қысқара, ұзынырақ сөздерін белсендендіру. Екі қасиеті бойынша топтастыруға үйрету. Дамытушылық: Ұғымдарды қалыптас-тыруға жаттықтыру. Салу және беттерсітіру арқылы салыстыру	Дидактикалық ойын: «Қысқа арналған киімдер дүкені» Дидактикалық ойын: «Қыраулар көлемі» Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	05.02- 09.02.24

	тәсілдерімен таныстыру. Тәрбиелік: Қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту.			
«Көнілді пішіндер»	Білімділік: Пішіндерді ажырату, сөйкестендіруге үйрету Дамытушылық: Сәйкестендіре отырып балалардың ойлау қабілетін, шапшаңдық дейгейлерін арттыру Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Жеті ағайынды» Дидактикалық ойын: Мен балабақшаға баратын уақыттар	1	12.02-16.02.24
Үлкен және кіші	Білімділік: Үлкен және кіші пішіндерді ажыратуға үйрету, түрлерімен таныстыру, заттық мысалдармен түсіндіру Дамытушылық: Баланың ойлау қабілетін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Гүлдер толы себеттер» Дидактикалық ойын: «Қайсысы ауыр? Қайсысы жеңіл? Тез тауып көр» Дидактикалық ойын «Жасырынған сандарды тап» Дидактикалық ойын «Қарларды санау»	1	19.02-23.02.24
Қандай пішінге ұқсас?	Білімділік: Балалардың қарапайым ыдыстар туралы ұғымдарын кеңейту, түрлерімен таныстыру. 9 цифр және санымен таныс-тыру. 9 санының жасалу жолдарын түсіндіру. Заттар арасындағы теңдік және теңсіздікті қоюды, неше артық немесе кем екенін анықтап алуды үйретуді жалғастыру. Дамытушылық: Заттар арасындағы теңдік және теңсіздікті қоюды, неше артық немесе кем екенін анықтап алуды үйретуді жалғастыру. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	дидактикалық ойын «Көп-аз» «Не артық?» Дойыны. Сюжетті картиналар Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сикырлы қалта»	1	26.02-01.03.24
Наурыз				
Кел, балалар ойнайық, ойнайықта,	Білімділік: Балаларды 0, 10 сандары және цифрларымен таныстыру. 10 санының жаса-луын көрсету. 10-ға дейінгі сандарды реттік санауға, заттарды	Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын:	1	04.03-08.03.24

ойлайық!	санап, оларды цифрмен сәйкестендіруге үйрету. Тура және кері санауға үйрету. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	«Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»		
«Баканың тапсырмалары»	Білімділік: Балаларды 1-ден 10-ға дейін еркін санауға ж/е 10 көлеміндегі сандардың құрылымын, таңбаларды пайдаланып шығарып алу. Жолын таба білуге үйретуді жалғастыру. - аталған күн аттарын ретімен атауға, кеңістікті бағдарлай білуге дамыту. -логикалық ойлау дағдыларын дамыту мақсатында ойын есептер, дидактикалық ойындарды қолдану, геометриялық фигуралар туралы білімдерін тиянақтау. Дамытушылық: Логикалық ойлау дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Гүлдер толы себеттер» Дидактикалық ойын: «Қайсысы ауыр?Қайсысы жеңіл? Тез тауып көр» Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын: «Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»	1	11.03- 15.03.24
Текше және оның көлемі	Білімділік: Текше, текшенің қыры мен көлемі туралы түсінікті қалыптастыру. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын, логикалық ойлауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын: «Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»	1	18.03- 22.03.24
«Біз зерттеушілерміз»	Білімділік: Бір бірінің қасына қою арқылы заттың биіктігін салыстыруға үйрету. Салыс-тыру қорытындысы бойынша жоғары, төмен, биік, аласа сөздерімен белгілеп айтуға үйрету, оң мен сол қолдарын ажыратуды үйрету. Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есте сақтауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» «Мынау қай пішін?» «Қандай пішін шықты?» Дидактикалық ойындар: «ұзын-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар»	1	25.03- 29.03.24
Сәуір				

«Көңілді тапқыштар»	Білімділік: Санауды нығайту, есте сақтай білуді одан әрі жетілдіру. Геометриялық пішіндер, олардың түрлері туралы түсініктерін молайту. Дамытушылық: Логикалық ойлау қабілет-терін дамыту. Тәрбиелік: Ойын кезінде зейінділік, мұқият-тылық танытуға үйрету.	Дидактикалық ойын: «Гүлдер толы себеттер» Дидактикалық ойын: «Қайсысы ауыр?Қайсысы жеңіл? Тез тауып көр»	1	01.04-05.04.24
Көңілді таяқшалар	Білімділік: Балаларға берілген пішіндерден барлығын қолдана отыра, үлгіге қарап пішіндерін жасап үйрету.. Сандарды ретімен санай білуге, 10 көлеміндегі сандардың құрамын білуге жаттықтыру. Берілген сымнан сан жасау. Дамытушылық: Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін, кеңістіктегі қиялын дамыту Тәрбиелік: ептілікке тәрбиелеу.	Ойын: «Бұл қай кезде киеді?» «Сән ательесі» ойыны. Саусақ жаттығуы «Тук-тук».	1	08.04-12.04.24
Қай қолымда зат көп?	Білімділік: Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту,көп,аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру.Танымдық әрекетін дамыта отырып,ұйымдастыру. Дамытушылық:Бүтінді бөліктерге бөлуді дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу,топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас »	1	15.04-19.04.24
Ғажайып қалта	Білімділік: Логикалық ойын дамытып, математикалық терминдерді шығармашы-лықпен қолдана алуға үйрету. Нақты затты қабылдауын жан-жақты дамыту. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын, логикалық ойлауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Үйшігін дұрыс тап!» Дидактикалық ойын: «Құстар сайысы» Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сықырлы қалта»	1	22.04-26.04.24
Мамыр				
«Кеңістікті бағдарлау»	Білімділік: Кеңістікте бағдарлауды (белгілі бір бағытта келе жатып, белгі бойынша бағытты өзгерте білуді) дамыту. Тәулік бөліктері туралы білімдерін жетілдіру.	Дидактикалық ойын: «Сықырлы сандар көршілерімен» Дидактикалық ойын	1	29.04-03.05.24

	Дамытушылық: Уақытты бағдарлай біліп қалыптастыру. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	«Тура және кері санау»		
Сикырлы саяхат	Білімділік: Балалардың топ заттардан бір затты бөліп және оларды топқа біріктіре білу біліктіліктерін дамыту. Тілдерінде көп, бір, бірнеше, бірде, бірі жоқ сөздерін белсенден-діру. Берілген санға заттарды үстел үстіне орналастыруды, солдан және оңнан келесі затқа орналастыруды үйрету. Дамытушылық: Балалардың дамыту ойындар арқылы ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиелік: Қауіпсіздік ережелерді сақтауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын «Қайық» Ұсақ қол моторикасына арналған ойын «Теңіз маржандары». Дамытушы ойын «Теңіз жануарлары». Саусақ жаттығуы «Балықтар».	1	06.05-10.05.24
«Ғажайып сандар»	Білімділік: Балаларды есептік және реттік санауды айыра білуге үйрету. Балалар екі затты салыстыруда шартты өлшеуіш қолдану-ды жалғастыру. Заттарды үлгісімен аталған саны бойынша айтуға машықтандыру. Дамытушылық: Есте сақтауын, зейінін, логикалық дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дамытушы ойын «Гүлдердің ыдысын тап» Тыныс алу жаттығуы «Гүлдер» Дидактикалық жаттығу «Артығын тап!» Дидактикалық ойын: «Гүлдерді күтеміз»	1	13.05-17.05.24
Межелі аялдама	Мақсаты: Жыл бойы өткізілген сабақтар мен берілген тапсырмаларды балаға қайталап тексеру. Сөздің лексика - грамматикалық құрылымын, сөздерді түсінуі, лексикалық дамуын анықтау. Сөйлеу карталарына II-ші жарты жылдық қорытындының нәтижесін толтыру.	Дидактикалық ойындар: «Мен көрсетем, сен оны ата» «Біреу-бірнешеу» «Үлкен-кіші» Сериялы, сюжетті картиналар. Сеган тақтасы әдістемесі	1	20.05-24.05.24

Бекітемін

Ақтөбе облыстық білім алуға ерекше
қажеттіліктері бар балаларға арналған
арнайы (түзетім) балабақшасының меңгерушісі

А.О.Сеитова

2023-2024ж

2023-2024 оқу жылына интеллект бұзылымы арналған бар «Балдаурен» ересек тобының
дефектологі Н.Б. Таңжарбаеваның математика негіздері бойынша арнайы түзетім
қызметінің перспективалық жоспары

Қыркүйек

Тақырып	Бағдарламалық мазмұны	Әдістемелік түзету тәсілдері	Сағат саны	Мерзімі
Кім ақылды?	Білімділік: Сандарды еске түсіру. Дамытушылық: Геометриялық пішіндер туралы білімін анықтау. Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сиқырлы сандар» «Үлкен-кіші» Сеган тақтасы әдістемесі, «Бауды шешу»	1	01.09.2023
Мұнара саламыз	Білімділік: Көлеміне қарай заттарды салыстыруға үйрету. Жанына орналастыру тәсілі арқылы заттар жиынтығын салыс-тыра білуді үйрету. «Үлкен, кішкентай» түсініктерін қолдану. Шаршы ақ қағаз бетіне геометриялық пішіндерді орналастыру арқылы, олардың қағаз бетіндегі ара қашықтығын анықтай білуді үйрету. Дамытушылық: балалардың зейіні мен талқылау қабілетін дамыту; Тәрбиелік: ұқыптылыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Қайда орналасқан?» Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сиқырлы сандар» «Мұнара саламыз» «Үлкен-кіші»	1	04.09- 08.09.23
«Кеңістікте жаттығу»	Білімділік: Балаларды кеңістік бағытын атауға «оңға», «солға», «үсті» және «асты» айыра білуге үйрету.	Дидактикалық ойындар: «Сиқырлы қалта»	1	11.09- 15.09.23

«Кеңістікте жаттығу»	Білімділік: Балаларды кеңістік бағытын атауға «оңға», «солға», «үсті» және «асты» айыра білуге үйрету. Заттардың пішіні бойынша «қалың», «жұқа» ажырату, кеңістікті салыстыра білуге және ұқсас, айырмашылық белгілерін табуға үйрету. Дамытушылық: Белсенділіктерін дамыту. Тәрбиелік: Өз іс –әрекеттеріне дұрыс қарауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Қайда орналасқан?» «Өз пәтеріңе жайғас» «Өз үйіңді тап»	1	11.09-15.09.23
«Жоғары-төмен, биіктігі бойынша бірдей»	Білімділік: Балаларға биіктігі бойынша екі түрлі заттарды салыстырып үйрету. «Биіктігі бірдей», «жоғары», «төмен» сөздерін қолдану білімдерін дамыту. Дамытушылық: Ойлау қабілеттерін жетілдіру. Кеңістікте бағдарлау қабілетін күшейтуді, кеңістік қатынастарын (жоғары - төмен) анықтауға үйретуді жалғастыру; баланың сөйлеу және талдау қабілетін дамыту; Тәрбиелік: ұжыммен жұмыс істеуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Кеңістік» «Жоғары - төмен»	1	18.09-22.09.23
«Пішіндердің ғажайып елі»	Білімділік: Геометриялық денелерді (текше, шар) және пішіндер (тік төртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек) атап және ажыратып, санауға үйрету. Білімдерін жетілдіру. Заттар мен пішіндерді сипап сезу тәсілі арқылы зерттеу іскерліктерін дамыту. Дамытушылық: Ойлау, есте сақтау қабілеттерін және сөйлеуге дағдыландыру. Ойын арқылы танымдық қабілеттерін, логикалық ой - өрістерін дамыту. Тәрбиелік: Тапсырманы ұқыпты, таза орындауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Қандай пішін?» «Сықырлы қалта»	1	25.09-29.09.23
Қазан				
Сандар әлемі	Білімділік: Сандардың түрлерімен жалпырама таныстыру. Сызба-карта бойынша бағдарлауға үйрету. Тіктөртбұрыш және оның қасиеттерімен таныстыру, тұрмыстық заттардың ішінен тіктөртбұрыш пішінді заттарды таба білу. Дамытушылық: М. Монтессори әдісі бойынша қол,	Дидактикалық ойындар: «Сықырлы сандықша» «Пішіндер»	1	02.10-06.10.23

	саусак моторикасын дамыту. Шығармашылық жұмыс істей отырып, сөздік қорларын, ой – өрісін, тілін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды ұйымшылдыққа, зеректікке баулу. Шыдамды, сабырлы, шапшаң болуға тәрбиелеу			
«Сан және 1 саны»	Білімділік: Балаларды құрамында 1 және 2 сандары бар топ заттарын айыра білу, салыстыру, заттар санын білімдерін одан әрі дамыту. 1 санымен таныстыру. Дамытушылық: Карточкамен жұмыс жасау үлгісін көрсету және үйрету. Тәрбиелік: Зеректікке тәрбиелеу	Дидактикалық ойындар: «Не өзгерді?» «Сиқырлы сандар»	1	09.10- 13.10.23
«Сан және 2 цифры»	Білімділік: Балаларды құрамында 1 және 2 сандары бар топ заттарын айыра білуге үйрету. Салыстыру, теңсіздік, заттар санын атауға дағдыландыру. 2 цифрасымен таныстыру, Дамытушылық: 1 және 2 цифраның графикалық кескіндерін ажырата білу, цифрды санмен сәйкестендіре алуға үйрету. Тәрбиелік: Тыңдай білуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойындар: «Карточкада қандай сан жазылған»	1	16.10- 20.10.23
«Сан және 3 цифрасы»	Білімділік: Құрамында 2 және 3 сандары бар заттарды топтастыра, салыстыра білу, теңдік. 3 санымен таныстыру. Заттарды жуандығы бойынша салыстыруға жалғастыру. Дамытушылық: Логикалық ойлауларын дамыту. Тәрбиелік: Іскерлікке тәрбиелеу. Шапшаң-дықтарын дамыту.	Дидактикалық ойындар: «ұзыл-қысқа», «түрлі-түсті жолақтар»	1	23.10- 27.10.23
Қараша				
Өртүрлі сызық түрлері	Білімділік: Заттарды еніне қарай салыстыра білу, жаттықтыру, жалғастыру. Жалпақ, жіңішке, жалпақтау, жіңішкегеу сөздерін қолданып үйрету. Белгілі бір іс әрекетті көрсете білуді үйрету. Заттарды дұрыс орналастыруға үйрету. Дамытушылық: Ұсақ моториканы дамыту.	Дидактикалық ойындар: «Сиқырлы сандар» «Дәл осындай пішінді тап»	1	30.10- 03.11.23

	Тәрбиелік: Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.			
«4 саны және цифрасы.	Білімділік: Балаларға санауды үйретуді жалғастыру. 4-ке дейін санауды үйрету. 4 цифрасымен таныстыру. Соңғы санды топ заттарымен байланыстыру. Заттар мен пішін туралы түсініктерін қалыптастыру. Дамытушылық: 1-ден 4-ке дейінгі сандар туралы білімдерін бекіту. ойлау қабілетін, тілін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Шапшаң тап» Дидактикалық ойын: «Сенде не бар, қуыршақта не бар?»	1	06.11-10.11.23
Жеті ағайынды	Білімділік: Уақыт туралы түсініктерін дамыту. Таң, күн, кеш, түн деген уақыт мезгілдер туралы түсініктер қалыптастыру. Дидактикалық ойындар, тапсырмалар арқылы уақыт туралы білімдерін қалыптастыру. Дамытушылық: Уақыт мезгілдері туралы түсініктерін нақтылау. 4 саны көлемінде тура және кері санау қабілетін ұштау, геометрия-лық пішіндер (шаршы, үшбұрыш, дөңгелек, сопақша т.б.) туралы білім деңгейлерін кеңейту, өз бетінше жұмыс жасай білуге, санау, Тәрбиелік: салыстыру дағдыларын күнделікті тұрмыста қолдана білуге, уақытты үнемдеуге тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Сандықтарды санаймыз» Дидактикалық ойын: «Оң жағымда не бар?»	1	13.11-17.11.23
«5 саны және цифрасы»	Білімділік: Балаларды 5-ке дейін санап үйрету. 5 цифрасымен таныстыру. Сандарды реті бойынша көрсете отырып қатарға орналастыру. Сөзбен заттардың орналасу тәртібін айта отырып, білімдерін дамыту. Тура және кері бағытта санауға үйрету, түсініктерін кеңейту. Дамытушылық: Балаларды 5 саны мен цифрасымен, жасалу жолымен, тәулік бөліктерімен таныстыру. Бөліктерден бүтін құрастыру дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Құралдар саны» Дидактикалық ойын: «Шапшаң санау»	1	20.11-24.11.23

«Біз не білеміз және жасай аламыз»	Білімділік: 5-ке дейін санауды жалғастыру, екі топ заттарын салыстыру. Жетіспейтін затты аз топқа қосу немесе көп топтан затты алуды үйрету. Заттарды солға, оңға, төмен, жоғары орналастыра білу. Дамытушылық: Балалардың зейінін дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойын: «жаңғақтарды санау» Дидактикалық ойын: «Луллия шеңбері»	1	27.11-01.12.23
Желтоқсан				
«Реттік санау жүйесі»	Білімділік: Қызықты тапсырмалар арқылы алған білімдерін қайталау, кеңіс-тікті бағдарлау, тура және кері санау. 1-5 көлеміндегі сандар, реттік санау туралы білімдерін бекіту. Дамытушылық: Балалардың зейінін дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойын: «Алмаларды санау» Дидактикалық ойын: «Луллия шеңбері»	1	04.12-08.12.23
Кім шапшаң?	Білімділік: «Көрші сандар» ұғымымен таныс-тыру. 5 көлеміндегі сандардың «көршілерін» тауып атай білуге үйрету. 5 көлеміндегі реттік санау дағдыларын қалыптастыру және реттік санаудың мағынасын ашу. Сандардың қатарынан 1-ден 5-ке дейінгі сандардың орнын анықтау. Дамытушылық: Балалардың тілін, танымдық шығармашылығын дамыту. Тәрбиелік: Ойлау қабілеттерін жетілдіру	Дидактикалық ойын: «Шашылған заттарды жинау» Дидактикалық ойын: «Печеньелердің түсі мен пішіні»	1	11.12-15.12.23
Қай қолымда зат көп?	Білімділік: Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту, көп, аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру. Танымдық әрекетін дамыта отырып, ұйымдастыру. Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін тексеру. Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Қанша түрлі қырау бар?» Дидактикалық ойын: «Сандар сайысы»	1	18.12-22.12.23
Қай қолымда зат көп	Білімділік: Кеңістікте бағдарлауын, геометриялық пішіндерді ажыратуын, сандардың ретін, тура және кері санау қатарын қарау.	Дидактикалық ойындар: «Мен көрсетем, сен ата». «Біреу-бірнешеу»	1	25.12-29.12.23

	Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есту және көру арқылы қабылдауын, зейінін тексеру. Тәрбиелік: Құрмет пен сүйіспеншілікке, сыйластыққа, жанашырлыққа тәрбиелеу.	«Үлкен-кіші» Сериялы , сюжетті картиналар. Сеган тақтасы әдістемесі, «Бауды шешу».		
«Біз не үйрендік?»	Білімділік: Барлық үйренген білімдерін іс-әрекет арқылы көрсету. Практикалық жұмыс жасай білу дағдыларын бақылау. Дамытушылық: Балалардың ойлау қабілетін, зейінін, қабылдауын дамыту. Тәрбиелік: Балалардың бойында батырлық, жігерлік қасиеттерді қалыптастыру.	Саусақ жаттығуы №2 «Пішінді құрастыр». «Отан» тақпақтар айту. Сергіту сәті музыкамен .	1	02.01- 05.01.24
Қаңтар				
Несімен ұқсас несімен ерекшеленеді?	Білімділік: Әртүрлі геометриялық пішіндерді тану, атау, ажырата білуді үйрету. Оларды салыстырып ұқсастығы мен айырмашылығын табу. Қиялдау және логикалық ойлау қасиеттерін дамыту. Сызба бейнені қабылдау негізінде жаңа бейнелерді жасауды үйрету. Дамытушылық: Кеңістікті бағдарлау, өл-шемдерді, ұзындық тақырыптарын толықтай қайталап, бекіту тапсырмалары беріледі. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Тапсырмалар сандығы» Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң?»	1	08.01- 12.01.23
Қайда орналасқан?	Білімділік: Балаларды 6 саны және цифрмен таныстыру, жасалу жолын түсіндіру. Балаларды санауға, қорытынды санды атауға, сан мен цифрды сәйкестендіру-ге үйрету. Реттік санау, «биік-аласа, үлкен-кіші, кең-тар» ұғымдарын бекіту. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету.	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шаңғышылар сайысы» Сюжетті-ролдік ойыны «Спорттық дүкен»	1	15.01- 19.01.23
«Жуан-жіңішке»	Білімділік: Балаларды заттарды жуандығы және жіңішкелігі бойынша салыстыруға үйрету. 2-ге дейінгі	Сюжеттік суреттер: «Құстар сайысы» Дидактикалық ойын: «Кім шапшаң»	1	22.01- 26.01.23

	сандарға есеп құруға, цифрларды заттар санымен байланыстыру білімдерін дамыту. Дамытушылық: Зейін, есте сақтау қабілеті, қабылдау, шығармашылық қабілет, ой - қиялы мен жан - жақты ойлау қабілеті сынды танымдық процестерді дамыту. Тәрбиелік: Зеректі болуға тәрбиелеу.			
Ұзындықтарды салыстырайық	Білімділік: Кеңістіктердегі бағыттарды ажырата білуге уәметесус (сол жақ, оң жақ, асты, үсті). Көлеміне қарай заттарды салыстыруды үйрету. «Түн» терминін дұрыс қолдануға үйрету. Дамытушылық: Көру және қабылдау ақпараттары негізінде жұмбақтар шеше білуге үйрету. Тәрбиелік: Баланың бос уақыттарын тиімді өткізуге, халық даналықтарын білуге, адамгершілікке тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын: «Үйшіктерді салыстыр» Дидактикалық ойын «Жұбын тап»	1	29.01-02.02.24
Ақпан				
Геометриялық мозайка	Білімділік: Заттардың ұзындығына қарай салыстыруды үйретуді жалғастыру. Ұзын-дығы бірдей заттарды таба білуді үйрету. Дөңгелек, шаршы, үшбұрышты салыстыра білуді үйрету, олардың түстері мен пішіндеріне қарай топтастыру. Сөздік қорларына қысқара, ұзынырақ сөздерін белсендендіру. Екі қасиеті бойынша топтастыруға үйрету. Дамытушылық: Ұғымдарды қалыптас-тыруға жаттықтыру. Салу және беттерстіру арқылы салыстыру тәсілдерімен таныстыру. Тәрбиелік: Қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейту.	Дидактикалық ойын: «Қысқа арналған киімдер дүкені» Дидактикалық ойын: «Қыраулар көлемі»	1	05.02-09.02.24
«Көңілді пішіндер»	Білімділік: Пішіндерді ажырату, сөйкестендіруге үйрету Дамытушылық: Сәйкестендіре отырып балалардың ойлау қабілетін, шапшандық дейгейлерін арттыру Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Жеті ағайынды» Дидактикалық ойын: Мен балабақшаға баратын уақыттар	1	12.02-16.02.24
Үлкен және	Білімділік: Үлкен және кіші пішіндерді ажыратуға	Дидактикалық ойын «Жасырынған	1	19.02-

кіші	үйрету, түрлерімен таныстыру, заттық мысалдармен түсіндіру Дамытушылық: Баланың ойлау қабілетін дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	сандарды тап» Дидактикалық ойын «Қарларды санау»		23.02.24
Қандай пішінге ұқсас?	Білімділік: Балалардың қарапайым ыдыстар туралы ұғымдарын кеңейту, түрлерімен таныстыру. 9 цифр және санымен таныс-тыру. 9 санының жасалу жолдарын түсіндіру. Заттар арасындағы теңдік және теңсіздікті коюды, неше артық немесе кем екенін анықтап алуды үйретуді жалғастыру. Дамытушылық: Заттар арасындағы теңдік және теңсіздікті коюды, неше артық немесе кем екенін анықтап алуды үйретуді жалғастыру. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	дидактикалық ойын «Көп-аз » «Не артық ?» Дойыны. Сюжетті картиналар,	1	26.02-01.03.24
Наурыз				
Кел, балалар ойнайық, ойнайықта, ойлайық!	Білімділік: Балаларды 0, 10 сандары және цифрларымен таныстыру. 10 санының жаса-луын көрсету. 10-ға дейінгі сандарды реттік санауға, заттарды санап, оларды цифрмен сәйкестендіруге үйрету. Тура және кері санауға үйрету. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын: «Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»	1	04.03-08.03.24
«Бақаның тапсыр-малары»	Білімділік: Балаларды 1-ден 10-ға дейін еркін санауға ж/е 10 көлеміндегі сандардың құрылымын, таңбаларды пайдаланып шығарып алу. Жолын таба білуге үйретуді жалғастыру. - аталған күн аттарын ретімен атауға, кеңістікті бағдарлай білуге дамыту. -логикалық ойлау дағдыларын дамыту мақсатында ойын есептер, дидактикалық ойындарды қолдану, геометриялық фигуралар туралы білімдерін тиянақтау.	Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын: «Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»	1	11.03-15.03.24

	Дамытушылық: Логикалық ойлау дағдыларын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету			
Текше және оның көлемі	Білімділік: Текше, текшенің қыры мен көлемі туралы түсінікті қалыптастыру. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын, логикалық ойлауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Дәл осындай пішінді тап» Дидактикалық ойын: «Жұбын тап» «Таныс пішіндер доминосы»	1	18.03-22.03.24
«Біз зерттеушілерміз»	Білімділік: Бір бірінің қасына қою арқылы заттың биіктігін салыстыруға үйрету. Салыс-тыру қорытындысы бойынша жоғары, төмен, биік, аласа сөздерімен белгілеп айтуға үйрету, оң мен сол қолдарын ажыратуды үйрету. Дамытушылық: Логикалық ойлауын, есте сақтауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл», «Мынау қай пішін?», «Қандай пішін шықты?»	1	25.03-29.03.24
Сәуір				
«Көңілді тапқыштар»	Білімділік: Санауды нығайту, есте сақтай білуді одан әрі жетілдіру. Геометриялық пішіндер, олардың түрлері туралы түсініктерін молайту. Дамытушылық: Логикалық ойлау қабілет-терін дамыту. Тәрбиелік: Ойын кезінде зейінділік, мұқият-тылық танытуға үйрету.	Дидактикалық ойын: «Гүлдер толы себеттер» Дидактикалық ойын: «Қайсысы ауыр?Қайсысы жеңіл? Тез тауып көр»	1	01.04-05.04.24
Көңілді таяқшалар	Білімділік: Балаларға берілген пішіндерден барлығын қолдана отыра, үлгіге қарап пішіндерін жасап үйрету.. Сандарды ретімен санай білуге, 10 көлеміндегі сандардың құрамын білуге жаттықтыру. Берілген сымнан сан жасау. Дамытушылық: Балалардың логикалық ойлау	Дойын: «Бұл қай кезде киеді?» «Сән ательесі» ойыны. Саусақ жаттығуы №14 «Тук-тук».	1	08.04-12.04.24

	қабілеттерін, кеңістіктегі қиялын дамыту Тәрбиелік: ептілікке тәрбиелеу.			
Қай қолымда зат көп?	Білімділік: Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту, көп, аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру. Танымдық әрекетін дамыта отырып, ұйымдастыру. Дамытушылық: Бүтінді бөліктерге бөлуді дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын «Бәрін теңдей бөл» Дидактикалық ойын «Орман мекендеушілерінің талас»	1	15.04-19.04.24
Ғажайып қалта	Білімділік: Логикалық ойын дамытып, математикалық терминдерді шығармашы-лықпен қолдана алуға үйрету. Нақты затты қабылдауын жан-жақты дамыту. Дамытушылық: Зейінін, есте сақтауын, логикалық ойлауын дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Үйшігін дұрыс тап!» Дидактикалық ойын: «Құстар сайысы»	1	22.04-26.04.24

Мамыр

«Кеңістікті бағдарлау»	Білімділік: Кеңістікте бағдарлауды (белгілі бір бағытта келе жатып, белгі бойынша бағытты өзгерте білуді) дамыту. Тәулік бөліктері туралы білімдерін жетілдіру. Дамытушылық: Уақытты бағдарлай біліп қалыптастыру. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сандар көршілерімен» Дидактикалық ойын «Тура және кері санау»	1	29.04-03.05.24
Сиқырлы саяхат	Білімділік: Балалардың топ заттардан бір затты бөліп және оларды топқа біріктіре білу біліктіліктерін дамыту. Тілдерінде көп, бір, бірнеше, бірде, бірі жоқ сөздерін белсенден-діру. Берілген санға заттарды үстел үстіне орналастыруды, солдан және оңнан келесі затқа орналастыруды үйрету. Дамытушылық: Балалардың дамыту ойындар арқылы ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиелік: Қауіпсіздік ережелерді сақтауға тәрбиелеу.	Дидактикалық ойын «Қайық» Ұсақ қол моторикасына арналған ойын «Теңіз маржандары». Дамытушы ойын «Теңіз жануарлары». Саусақ жаттығуы «Балықтар».	1	06.05-10.05.24

«Ғажайып сандар»	Білімділік: Балаларды есептік және реттік санауды айыра білуге үйрету. Балалар екі затты салыстыруда шартты өлшеуіш қолдану-ды жалғастыру. Заттарды үлгісімен аталған саны бойынша айтуға машықтандыру. Дамытушылық: Есте сақтауын, зейінін, логикалық дамыту. Тәрбиелік: Балаларды татулыққа баулу, топтық ойында басқаларды сыйлауға үйрету	Дамытушы ойын « Гүлдердің ыдысын тап» Тыныс алу жаттығуы «Гүлдер» Дидактикалық жаттығу « Артығын тап!» Дидактикалық ойын: «Гүлдерді күтеміз»	1	13.05-17.05.24
Межелі аялдама	Мақсаты: Жыл бойы өткізілген сабақтар мен берілген тапсырмаларды балаға қайталап тексеру. Сөздің лексика - грамматикалық құрылымын, сөздерді түсінуі, лексикалық дамуын анықтау. Сөйлеу карталарына II-ші жарты жылдық қорытындының нәтижесін толтыру.	Дидактикалық ойындар: «Мен көрсетем, сен оны ата», «Біреу-бірнешеу» «Үлкен-кіші» Сериялы , сюжетті картиналар. Сеган тақтасы әдістемесі, «Бауды шешу». Жапырақтарды ұшыр»	1	20.05-24.05.24

Бекітемін

Ақтөбе облыстық білім алуға ерекше
қажеттіліктері бар балаларға арналған
арнайы (түзетім) балабақшасының

менгерушісі

А.О.Сеитова

«08»

08

2023-2024 оқ.ж

Интеллект бұзылысы бар балаларға арналған арнайы түзетім
қызметінің математика негіздері бойынша
«Қызықты математика» атты мектепалды
тобы балалары үшін жұмыс бағдарламасы

Ақтөбе, 2023 жыл.

«Ақтөбе облыстық білім алуға ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған арнайы(түзетім)балабақшасы» КММ-нің әдістемелік кеңесінде қаралып бекітілді

Автор— құрастырушылар:

Таңжарбаева Нұрбақыт Бекболатқызы - Ақтөбе облыстық білім алуға ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған облыстық арнайы (түзетім) балабақшасының дефектолог маманы

Пікір берушілер:

Жайлыбаева П.А. - Ақтөбе облыстық ғылыми-тәжірибелік орталығының инклюзивтік білім беру және тәрбие бөлімінің әдіскері.

Есенгұлова М.Н. - Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, психологиялық –педагогикалық және арнайы білім кафедрасының доценті.

Бұл құралда интеллект бұзылымы бар үшін қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру бойынша арнайы түзеу оқу қызметінің бағдарламасы ұсынылған. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалармен жүргізілетін түзету- педагогикалық жұмысының мазмұны, әдістері мен тәсілдері сипатталған, үлгілік тақырыптық жоспары құрылған.

Құрал арнайы білім беру мекемелеріндегі дефектологтарға, ерекше білім беру қажеттіліктері бар мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс жасайтын тәрбиешілерге арналған.

Түсінік хат

«Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 5 мамырдағы № 182 бұйрығы және де «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік жоспарын бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы. ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 12 мамырдағы №195 бұйрығы және де «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің м.а 2016 жылғы 12 тамыздағы №499 бұйрығы. Тақырыбы жаңа редакцияда-ҚР Білім және ғылым министрінің 29.12.2018 №721 бұйрығымен және де «Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру 5+» әдістемесіне сүйене отырып келесідегідей бағдарлама құрылды.

Мектепке дейінгі білім берудің негізгі міндеттерінің бірі - баланың математикалық дамуы. Бұл мектеп жасына дейінгі баланы арифметикалық есеп-терді санауға, өлшеуге және шешуге үйретумен шектелмейді. Бұл сонымен қатар қоршаған әлемде қасиеттерді, қатынастарды, тәуелділіктерді, оларды объектілермен, белгілермен, символдармен "құру" қабілетін дамыту. Математикада балалардың жас кезінен бастап оқу процесінде ойлауын дамыту үшін үлкен мүмкіндіктер бар.

Әдістемелік кеңестердің өзектілігіне сүйене отырып:

Математикалық үйірмедегі жұмыс баланы ойын өзара әрекеттесуімен таныстыруға, оның математикалық идеяларын байытуға, мектеп жасына дейінгі баланы интеллектуалды дамытуға мүмкіндік береді. Үйірме сабақтары өзінің танымдық іс-әрекетіне белсенді қатынасты қалыптастыруға, олар туралы ойлауға, оның нәтижелерін объективті бағалауға ықпал етеді. Төрт жастағы балалар санауды белсенді игереді, сандарды қолданады.

Бағдарламаның мақсаты:

Балабақшадағы негізгі математикалық көріністерді қалыптастырудағы сабақтастықты жүзеге асыру. Бұл мақсат балаларды сәтті оқуға дайындауды ғана емес, сонымен бірге жан-жақты дамуды да қамтиды. Зияткерлік саланың дамуы: ойлау, зейін, есте сақтау, қабылдау.

Міндеттері:

Қызығушылық таныту: іздеу сұрақтарын қою пікір айтады, әсерлерімен бөліседі, оларды өнімді қызметте көрсетуге тырысады.

Зерттеу жұмысына қуана қатысады, әртүрлі іздеу әрекеттерін қолданады; өз бастамасымен балалармен және ересектермен процестің өзі мен оның нәтижелерін белсенді талқылайды.

Интеллект бұзылымы бар балаларды оқытуда алдына қоятын түзету есептері:

Қарапайым есептеулерді көрнекі және ауызша жүргізеді, қарапайым уақытша және кеңістіктік қатынастарды игереді, әртүрлі пішіндер мен өлшемдердегі заттарды өзгертеді. Бала сөзіне қатар, іс жүзінде қосылады қарапайым математикалық қызметін меңгере отырып, бұл ретте, қасиеттері, қарым-қатынас, байланыс пен тәуелділіктің заттар әлемі және сандық деңгейде. Осы бағдарлама ұсынған идеялардың көлемін танымдық дамудың негізі ретінде қарастырған жөн. Оларға талдау тұрғысынан көмектесіңіз, оны көру үшін барлық сан алуан қасиеттерін, байланыс орнату және байланысты, анықтау қарым-қатынас ұқсастықтары мен айырмашылықтары.

Мектепалды мекемелердегі дефектологтің түзету жұмысы барысында орындайтын түзету есептері:

Балалармен ойнау және жұмыс істеу арқылы дефектолог олардың дағдылары мен қабілеттерін дамытуға ықпал етеді:

- заттардың қасиеттерімен, қатынастарымен, сандарымен жұмыс істеу; олардың пішіні, өлшемі бойынша қарапайым өзгерістер мен тәуелділіктерді анықтау;
- объектілердің топтарын салыстыру, жалпылау, байланыстыру, кезектесу және ұстану заңдылықтарын оқшаулау, идеялар тұрғысынан жұмыс істеу, шығармашылыққа ұмтылу;
- іс-әрекетте бастамашылық, мақсатты нақтылауда немесе ұсынуда, пайымдау барысында, нәтижені орындауда және қол жеткізуде дербестік таныту;
- орындалатын немесе орындалған әрекет туралы айту, ересектермен, құрдастарымен ойын (практикалық) әрекетінің мазмұны туралы диалог құру.

Түзету және дамыту жұмыстарын ұйымдастырудағы тәрбиешінің функциясы:

1. Ыңғайлы сауықтыру күн тәртібімен қамтамасыз ету.
2. Балалардың даму динамикасын бақылау.
3. Түзету жұмысы.
4. Сауықтыру технологиясын қолдану.
5. Ата-аналармен жұмыс.

Әдістемелік тәсілдері:

- * тұжырым жетістік;
- * сәтсіз жағдайда баланы қолдау;
- * мінез-құлықты мақұлдау;
- * ойын жағдайын талдау ой-өрісін кеңейту;
- * табыс жағдайын жасау тапсырманы біртіндеп қиындату;
- * қауіпсіздік, сенім;
- * заттардың қасиеттерін, қарым-қатынастарын тану мақсатында тәжірибені көрсету;

Перспективалық - тақырыптық жоспарлау

Тақырып	Бағдарламалық мазмұны	Сағат саны
«Мұнара саламыз»	Көлеміне қарай заттарды салыстыруға үйрету. Жанына орналастыру тәсілі арқылы заттар жиынтығын салыстыра білуді үйрету.. Шаршы ақ қағаз бетіне геометриялық пішіндерді орналастыру арқылы, олардың қағаз бетіндегі ара қашықтығын анықтай білуді үйрету.	1
«Кеңістікте жаттығу»	Балаларды кеңістік бағытын атауға «оңға», «солға», «үсті» және «асты» айыра білуге үйрету. Заттардың пішіні бойынша айырмашылық белгілерін табуға салыстыру. Белсенділіктерін дамыту. Өз іс – әрекеттеріне дұрыс қарауға тәрбиелеу.	1
«Жоғары-төмен, биіктігі бойынша бірдей»	Балаларға биіктігі бойынша екі түрлі заттарды салыстырып үйрету. «Биіктігі бірдей», «жоғары», «төмен» ұғымдарына байланысты салыстыру дамыту. Ойлау қабілет-терін жетілдіру.	1
«Пішіндердің ғажайып елі»	Геометриялық денелерді (текше, шар) және пішіндер (тік төртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек) салыстыру, бірдей пішіндерді топтастыру. Білімдерін жетілдіру. Заттар мен пішіндерді сипап сезу тәсілі арқылы зерттеу іскерліктерін дамыту.	1
«Сандар әлемі»	1-5 сандарына берілген суреттерді бояу, жемістерді аз және көп топтастыру. Ұсақ моториканы дамыту. Заттарды дұрыс орналастыруға үйрету.	1
«Сан және 1 саны»	Балаларды 1 санымен таныстыру. Карточкамен жұмыс жасау үлгісін көрсету және үйрету. Зеректікке тәрбиелеу.	1
«Сан және 2 цифры»	Балаларды құрамында 1 және 2 сандары бар топ заттарын айыра білуге үйрету. Салыстыру, 2 цифрасымен таныстыру, Тыңдай білуге тәрбиелеу.	1
«Сан және 3 цифрасы»	Құрамында 2 және 3 сандары бар заттарды топтастыра, салыстыру бейімдеу. 3 санымен таныстыру. Заттарды жуандығы бойынша салыстыруға жалғас-тыру. Іскерлікке тәрбиелеу. Шапшандықтарын дамыту.	1
«Әртүрлі сызық түрлері»	Заттарды еніне қарай салыстыра білу, жаттықтыру, жалғастыру. Жалпақ, жіңішке ұғымдарын қолданып үйрету. Белгілі бір іс әрекетті көрсете білуді үйрету. Ұсақ моториканы дамыту. Заттарды дұрыс орналастыруға үйрету.	1
«Сан және 4	Балаларға сандармен таныстыру. Құрамында 3 және	1

цифрасы»	4 сандары бар заттарды топтастыра, салыстыру бейімдеу 4 цифрасымен таныстыру. Заттар мен пішін туралы түсініктерін қалыптастыру.	
Жеті ағайынды	Уақыт туралы түсініктерін дамыту. Таң, күн, кеш, түн деген уақыт мезгілдер туралы түсініктер қалыптастыру. Дидактикалық ойындар, тапсырмалар арқылы уақыт туралы білімдерін қалыптастыру.	1
«Сан және 5 цифрасы»	Құрамында 4 және 5 сандары бар заттарды топтастыра, салыстыру бейімдеу Ұзындықтарды қысқарақ, ұзынырақ салыстыруға бейімдеу. Екі қасиеті бойынша топтастыруға үйрету. Баланың ойлау қабілетін дамыту.	1
«Біз не білеміз және жасай аламыз»	Жетіспейтін затты аз топқа қосу немесе көп топтан затты алуды үйрету. Заттарды солға, оңға, төмен, жоғары орналастыра білу.	1
«Реттік жүйесі»	Қызықты тапсырмалар арқылы алған білімдерін қайталау. Баланың ойлау қабілетін дамыту. Заттарды топтастыруға реттік жүйеге бағына отырып жемістерді бөлу.	1
Кім шапшаң?	Салыстыруға байланысты тапсырмалар орындау барысында жылдамдық қосуға үйрету, шапшаңдыққа үйрете отырып балаларды ынталандыру.	1
Қай қолымда зат көп?	Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту, көп, аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру. Танымдық әрекетін дамыта отырып, ұйымдастыру.	1
Несімен ұқсас несімен ерекшеленеді?	Әртүрлі геометриялық пішіндерді тану, ажырата білуді үйрету. Оларды салыстырып ұқсастығы мен айырмашылығын табу. Қиялдау және логикалық ойлау қасиеттерін дамыту.	1
Қайда орналасқан?	Заттардың орның табуға бейімдеу, бірдей заттарды топтастыру «биік-аласа, үлкен-кіші, кең-тар» ұғымдарына суреттер арқылы түсінік беру.	1
«Жуан-жіңішке»	Балаларды заттарды жуандығы және жіңішкелігі бойынша салыстыруға үйрету. Баланың ойлау қабілетін дамыту.	1
Ұзындықтарды салыстырайық	Көлеміне қарай заттарды салыстыруды үйрету. Санамақ таяқшаларды түстері бойынша топтастыру. «Түн» терминін дұрыс қолдануға үйрету. Ұзындықтарды қысқарақ, ұзынырақ салыстыруға бейімдеу. Екі қасиеті бойынша топтастыруға үйрету.	1
Геометриялық мозайка	Заттардың ұзындығына қарай салыстыруды үйретуді жалғастыру. Ұзындығы бірдей заттарды таба білуді үйрету. Дөңгелек, шаршы, үшбұрышты салыстыра білуді үйрету, олардың түстері мен пішін-деріне қарай топтастыру.	1
«Көңілді пішіндер»	Пішіндерді түрлері, түстеріне қарай салыстыру. Арнайы тақтайша үстіндегі сандарды орнына	1

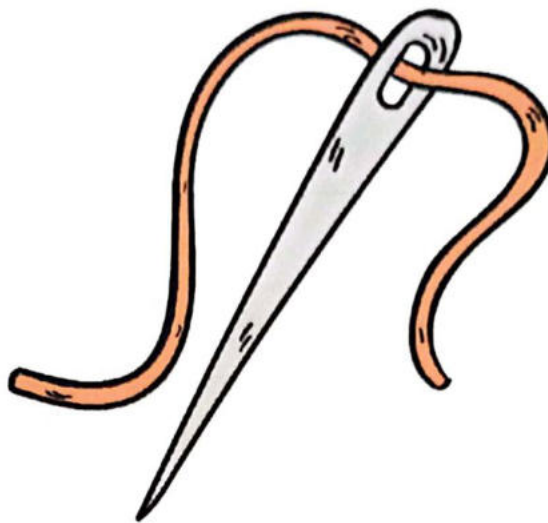
	орналастыру.	
Үлкен және кіші	Биіктігі бойынша (үлкен кіші, аласа биік) заттарды орналастыра білу дағдыларын бекіту. «Жүп» туралы түсінігін еске түсіріп, көп және аз ұғымдарын ажырату. Баланың ойлау қабілетін дамыту.	1
Қандай пішінге ұқсас?	Балалардың қарапайым ыдыстар туралы ұғымдарын кеңейту, түрлерімен таныстыру. Заттар арасындағы бірдей пішіндерді табу, неше артық немесе кем екенін анықтап алуда пішіндерді көрсету	1
Кел, балалар ойнайық, ойнайықта, ойлайық!	Балаларды 0, 10 сандары және цифрларымен таныстыру. 10-ға дейінгі сандарды арнайы тақтайшада орнына қою, оларды бір-бірімен сәйкестендіруге үйрету.	1
«Бақаның тапсырмалары»	Жолын таба білуге үйретуді жалғастыру. -аталған күн аттарын ретімен атауға, кеңістікті бағдарлай білуге дамыту. -логикалық ойлау дағдыларын дамыту мақсатында ойын есептер, дидактикалық ойындарды қолдану, геометриялық фигуралар туралы білімдерін тиянақтау.	1
Текше және оның көлемі	Текше, текшенің қыры мен көлемі туралы түсінікті қалыптастыру.	1
«Біз зерттеушілерміз»	Бір бірінің қасына қою арқылы заттың биіктігін салыстыруға үйрету. Салыстыру қорытындысы бойынша жоғары, төмен, биік оң мен сол қолдарын ажыратуды үйрету.	1
«Көңілді тапқыштар»	Геометриялық пішіндер, олардың түрлері туралы түсініктерін молайту. Ойын кезінде зейінділік, мұқияттылық танытуға үйрету. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.	1
Таяқшалармен ойын	Балаларға берілген пішіндерден барлығын қолдана отыра, үлгіге қарап пішіндерін жасап үйрету. Балаларды ойлау қабілеттерін, кеңістіктегі қиялын дамыту. Берілген сымнан сан жасау. Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін арттыру, ептілікке тәрбиелеу.	1
Қай қолымда зат көп?	Математикалық ойындар арқылы баланың ойлауын дамыту, көп, аз ұғымдарын қалыптастыруға жаттықтыру. Танымдық әрекетін дамыта отырып, ұйымдас-тыру.	1
Ғажайып қалта	Логикалық ойын дамытып, математикалық термин-дерді шығармашылықпен қолдана алуға үйрету.	1

	Нақты затты қабылдауын жан-жақты дамыту.	
«Кеңістікті бағдарлау»	Кеңістікте бағдарлауды (белгілі бір бағытта келе жатып, белгі бойынша бағытты өзгерте білуді) дамыту.	1
Сиқырлы саяхат	Балалардың топ заттардан бір затты бөліп және оларды топқа біріктіре білу біліктіліктерін дамыту. Берілген заттарды үстел үстіне орналастыруды, солдан және оңнан келесі затқа орналастыруды үйрету.	1
«Ғажайып сандар»	Балалар екі затты салыстыруда шартты қолдануды жалғастыру. Ойындар арқылы математика сабағына деген қызығушылықтарын арттыру, шапшаңдыққа, тапқырлыққа үйрету.	1
«Біз не үйрендік?»	Барлық үйренген білімдерін іс-әрекет арқылы көрсету. Практикалық жұмыс жасай білу дағдыларын бақылау. Заттардың тобын салыстыру.	1

Артикуляциялық жаттығулар

«Ннеше»

Ауызды кең ашық. Тілді жіңішкертіп, ауыздан шығарып 10-15 секунд ұстап тұрамыз.

«Балапан»

Аузымызды кең ашып, жабамыз.

«Қуакі»

Ернімізді кең созып асан-асаққа созамыз. (10-15 мин. ұстап тұрамыз)

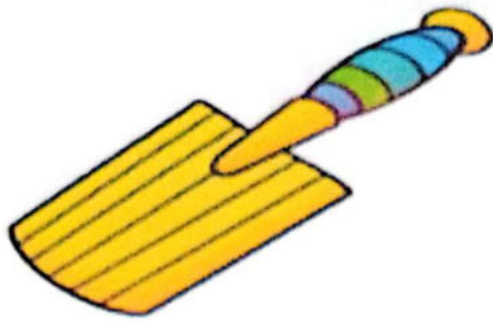
«Түтікше»

Жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, бүйірлерін жоғары көтеріп, түтікшеге ұқсатып үрлеу. Әрбір жаттығу 10 сек 6-8 рет орындалады.

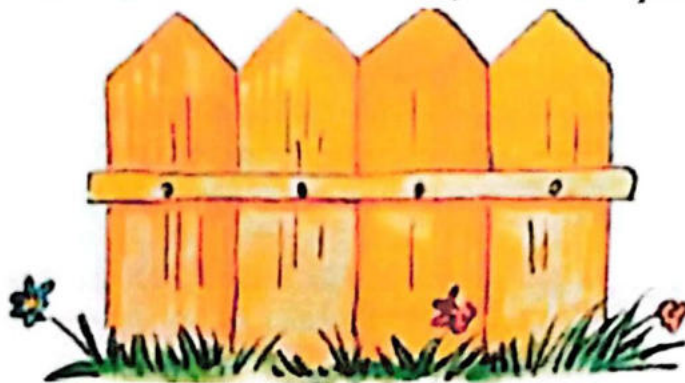
«Күрекше»

Тіл босаңсытылады, жалпақ күйге енгізіледі де, төменгі ерін үстіне қойылады. Осы қалыпта бірнеше секунд ұстап тұру керек.

«Аула салу»

Аула суретін көрсету. Жымып, кедергісіз күліп, жоғарғы төменгі тістерді көрсету. Сол қалыпта 1-5ке, 10ға дейін ұстау керек.

«Сағат»

Тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек.

Саусақ жаттығулары

Саусақ жаттығуы - бұл ұрпақтан ұрпаққа жалғасын тауып келе жатқан әрі үлкен бар мәдени шығармашылық. Саусақ ойыны саусақтардың көмегімен қандай да болмасын ертегіні немесе өлең шумағын сахналау болып табылады. Саусақ ойыны арқылы баланың сөйлеуге деген талпынысы, қабілеті дамып, ынтасы артады және шығармашылық әрекетіне жол ашады. Саусақ ойынын ойнай отырып балалар қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстары, жан- жануарларды, құстарды және ағаштарды бейнелей алады. Саусақтарының қозғалыс – қимылына қарап бала қуанады, шаттанады, сөзді айтуға тырысады және өлеңдегі үйренген сөз шумақтарын қайталап айта отырып есінде сақтайтын болады.

Сонымен қатар балалар екі қолын қимылдата отырып оң, сол, жоғары, төмен т.б түсініктерді бағдарлай алуды үйренеді. Тіл кемістігі кездесетін балалардың жалпы қимылдары, соның ішінде саусақ бұлшық етінің қимылдары жеткілікті деңгейде дамиды. Сөйлеу тілі мүшелері әрекетінің қозғалуларының дамуымен тығыз байланыста болғандықтан, бала қолының ептілігін толық жетілдіру, түзету тәрбие жұмысын жүйелі жүргізуді Саусақ ойыны арқылы баланың сөйлеуге деген талпынысы, қабілеті дамып, ынтасы артады және шығармашылық әрекетіне жол ашылады. Саусақ ойынын ойнай отырып, балалар қоршаған ортадағы заттар мен құбылыстарды, жан-жануарларды, құстарды және ағаштарды бейнелей алады. Саусақтарының қозғалыс-қимылына қарап, бала қуанады шаттанады, сөзді айтуға тырысады және өлеңдегі үйренген сөз шумақтарын қайталап айта отырып, есінде сақтайтын болады. Сонымен қатар балалар екі қолын қимылдата отырып, оң, сол, жоғары, төмен т.б. түсініктерді бағдарлай алуды үйренеді.

Ал тіл кемістігі кездесетін балалардың жалпы қимылдары, соның ішінде саусақ бұлшық етінің қимылдары жеткілікті деңгейде дамымайды. Сөйлеу тілі мүшелері әрекетінің қозғалуларының дамуы қол саусақтарының нәзік, қимылдарының дамуымен тығыз байланыста болғандықтан, бала қолының ептілігін толық жетілдіру, түзету — тәрбие жұмысын жүйелі жүргізуді қалайды.

Саусақ ойынын балабақшада және үй жағдайында әсерлі, көңілді түрде ұйымдастыруға болады. Алдымен балаларға саусақ ойыны түсіндіріледі, әр қимылы көрсетіледі.

Қорытынды

Дефектолог маманы жыл соңында осы жастағы балаларда келесі қасиеттердің дамуына ықпал етеді:

Мектеп жасына дейінгі балаларда танымдық қабілеттерін дамыту жобасының өзектілігі қазіргі шындықпен байланысты. Біз тез өзгеретін әлемде, ақпарат, компьютерлер, спутниктік теледидар, ұялы байланыс, интернет дәуірінде өмір сүріп жатырмыз. Ақпараттық технологиялар бізге жаңа мүмкіндіктер береді. Біздің бүгінгі тәрбиеленушілерімізді қызықты болашақ күтіп тұр. Олар сәтті болуы үшін, үнемі өсіп келе жатқан ақпарат ағынына шебер бағдарлану үшін оларды ақпаратты оңай және тез қабылдауға, оны талдауға, жаңасын игеруде қолдануға, әртүрлі жағдайларда ерекше шешімдер табуға үйрету керек. Білім беруді дамытудың заманауи тенденцияларына сәйкес біз балабақшадан білім беру процесіне қызығушылық танытатын, белсенді, белсенді, қызығушылық танытатын, зияткерлік және жеке мәселелерді шеше алатын, сонымен қатар оқу іс – әрекетінің әмбебап алғышарттарын ережеге сәйкес жұмыс істей алатын адамды босатуымыз керек. Үлгі бойынша, нұсқауларға сәйкес. Математикалық логиканың рөлін асыра бағалау мүмкін емес. Мектепке дейінгі ұйымдардың заманауи оқу бағдарламаларының мазмұнын талдай отырып, олардағы логикалық компонент маңызды мәнге ие деп сеніммен айта аламыз. Тәрбиеленуші алғашқы ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерінен бастап қиындықтарға тап болмас үшін және нөлден үйренудің қажеті жоқ, қазірдің өзінде мектепке дейінгі кезеңде баланы тиісті түрде дайындау керек.

Математикалық сауаттылық, дамыған логикалық ойлау-бұл балабақша түлегін мектепте сәтті оқытудың кепілі.

Бағдарламаның мазмұны 4-5 жастағы балалардың логикалық ойлаудың маңызды дағдыларын - "ақыл-ойда әрекет ету" қабілетін игеруге бағытталған. Әр жас кезеңінде белгілі бір "қабат" құрылады, онда келесі кезеңге өту үшін маңызды психикалық функциялар қалыптасады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы (30 қазан 2018 №595)
2. «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» (5 мамыр 2020 №182)
3. Қ. Қоожабаев Математиканы оқыту әдістері 81-87 бет
4. Ж. Вейсеков, Д. Рахымбек, Т. А. Шаринов Математиканы оқыту әдістеріне арналған оқу құралы
5. Ә.Қ. Қағазбаева Ж. Қайдасов Математиканы оқыту теориясы мен әдістемесі бойынша практикум. Алматы : «Ғылым» ғылыми баспа орталығы 2003-100 бет.
6. М. Ералиева Математиканы оқытуды ізгілендіру. Алматы. «Ғылым» ғылыми баспа орталығы 2003 ж
7. «Математика». Көмекші мектепке арналған байқау бағдарламасы. Алматы- 2004
8. Перова М.Н. «методика преподавания математики во вспомогательном школе». Москва 2001.
9. А. Б. Акпаева, Л.А. Лебедева. Қарапайым математикалық түсініктерді қалыптастыру. Алматыкітап баспасы .2012жыл
10. Ж. Рсалина. Мектепке дайындық .2007жыл
11. Ұ. Жұмаділдаева. Сандарға саяхат. Алматы 1997жыл
12. Б. М. Қосанов. Математикадан дидактикалық ойындар және қызықты жаттығулар .Алматы 1998 жыл
13. Никитин Б. П. Балабақшадағы математика – М; 2003
14. Арапова – Пискарева Н.А. Формирование элементарных математических представлений в детском саду – М., Мозаика – Синтез, 2008